

Protokół z 2. posiedzenia Komitetu Monitorującego Program Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027 – 1 lutego 2023 r.

1. Otwarcie posiedzenia

Posiedzenie otworzyła **Pani Małgorzata Szczepańska, Dyrektor Departamentu Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, przedstawicielka Instytucji Zarządzającej programem Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki, Zastępca Przewodniczącego Komitetu Monitorującego**, która powitała członków i obserwatorów KM, a także przedstawicieli Komisji Europejskiej, **Panią Katarzynę Szumielewicz, Pana Arona Kerpel-Froniusa oraz Pana Grzegorza Orawca.**

Pani Małgorzata Szczepańska podziękowała za przyjęcie kryteriów dla “Ścieżki SMART” na 1. posiedzeniu KM, które odbyło się 18 stycznia 2023 r. i poinformowała, że 7 lutego 2023 r. zostanie uruchomiony pierwszy nabór w ramach tego działania. Dodała, że 19 stycznia 2023 r. opublikowano harmonogram naboru wniosków w ramach FENG na 2023 rok, który zawiera ok. 30 planowanych do ogłoszenia konkursów.

Następnie, przedstawiła porządek obrad posiedzenia. Zwróciła uwagę na działanie “Kredyt technologiczny” w ramach 2. Priorytetu FENG „Środowisko sprzyjające innowacjom”, które w Programie Operacyjnym Inteligentny Rozwój na lata 2014-2020 znalazło się na 3. pozycji wśród działań POIR pod kątem wnioskowanego dofinansowania, zaraz po “Szybkiej ścieżce” i “Badaniach na rynek”. Doświadczenia IZ potwierdzają, że “Kredyt technologiczny” stanowił atrakcyjną ofertę dla MŚP, ułatwiającą pozyskanie i obsługę finansowania zewnętrznego projektów dotyczących wdrażania innowacji. Kolejnym ważnym punktem obrad posiedzenia były instrumenty finansowe. Na ich realizację w FENG zostanie przekazane ponad 820 mln euro, co stanowi ponad 10% alokacji programu. Środki te zostaną skierowane na instrumenty kapitałowe, które pomogą rozwijać się polskim start-up’om oraz na instrumenty gwarancyjne, które ułatwią przedsiębiorcom dostęp do finansowania bankowego. Kolejną istotną kwestią omówioną na posiedzeniu było nowe podejście do ewaluacji programu i przygotowanie Planu ewaluacji FENG. W ramach nowego podejścia IZ planuje wykorzystać koncepcję tzw. planu uczenia się (ang. Learning Agenda) i w szerszym stopniu angażować instytucje będące w systemie wdrażania oraz KM. Z tego względu jednym z punktów posiedzenia było powołanie Grupy roboczej ds. ewaluacji programu FENG.

Pani Małgorzata Szczepańska poinformowała, że IZ uwzględniła wniosek kilku organizacji pozarządowych i porządek obrad został uzupełniony o punkt dotyczący

powołania Grupy roboczej do spraw zasad horyzontalnych. Materiały, będące przedmiotem posiedzenia zostały przekazane członkom KM 18 stycznia 2023 r., zaś zaktualizowany porządek obrad przekazano 21 stycznia 2023 r. Materiały z posiedzenia zostaną zamieszczone po spotkaniu na stronie internetowej programu: nowoczesnagospodarka.gov.pl.

Pani Katarzyna Szumielewicz, przedstawicielka Komisji Europejskiej poinformowała, że od strony KE będzie koordynować program FENG w DG REGIO w dziale dotyczącym Polski. Przedstawiła Pana Grzegorza Orawca, który także będzie zajmował się programem w DG REGIO oraz Pana Arona Kerpel-Froniusa, który w dziale horyzontalnym w DG REGIO zajmuje się instrumentami finansowymi.

Porządek obrad zawierał następujące punkty:

- kryteria wyboru projektów dla działania „Kredyt technologiczny” w ramach 2. Priorytetu FENG „Środowisko sprzyjające innowacjom”,
- kryteria wyboru projektów dla instrumentów finansowych realizowanych w ramach FENG,
- kryteria wyboru projektów dla projektów niekonkurencyjnych realizowanych w ramach FENG,
- nowa koncepcja podejścia do ewaluacji programu FENG,
- powołanie grup roboczych:
 - ✓ ds. ewaluacji,
 - ✓ ds. zasad horyzontalnych.

Porządek obrad przyjęto bez uwag.

2. Kryteria wyboru projektów dla działania „Kredyt technologiczny” w ramach 2. Priorytetu FENG „Środowisko sprzyjające innowacjom”.

Prezentację kryteriów wyboru projektów przedstawił Pan Krzysztof Hoffman, Dyrektor Biura Instytucji Pośredniczącej w Departamencie Programów Europejskich, przedstawiciel Banku Gospodarstwa Krajowego, Instytucji Pośredniczącej FENG.

Pani Małgorzata Szczepańska zaproponowała 3 autokorekty do kryteriów:

- 1) uzupełnienie opisu kryterium nr 8 “Projekt spełnia zasadę zrównoważonego rozwoju”. Proponowane brzmienie: “Realizowane projekty muszą spełniać zasadę zrównoważonego rozwoju w brzmieniu określonym w art. 9 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady 2021/1060, tj. zgodnie z celem wspierania zrównoważonego rozwoju, określonym w art. 11 TFUE oraz z uwzględnieniem celów ONZ dotyczących zrównoważonego rozwoju, a także porozumienia paryskiego i zasady “nie czyń poważnych szkód”;

- 2) doprecyzowanie opisu kryterium nr 2 "Poziom innowacyjności technologii planowanej do wdrożenia w ramach projektu". Proponowane brzmienie opisu kryterium: „(...) Bierze też pod uwagę czy technologia była już wcześniej stosowana w innych przedsiębiorstwach w danej branży (...)”. W związku z tą poprawką w zasadach oceny i punktacją przy opisie dotyczącym przyznania 2,5 pkt. oraz 4,5 pkt. dodano zdanie, że technologia nie była wcześniej stosowana w branży;
- 3) doprecyzowanie kryterium nr 3 "Nowość i potencjał rynkowy końcowego rezultatu projektu (produktu, procesu i usługi)" podkryterium C „Potencjał rynkowy przedstawionego we wniosku o dofinansowanie końcowego rezultatu projektu, tj. produktu/procesu/usługi” lit a). Proponowane brzmienie w opisie kryterium: „(...) a) Czy zaproponowany rezultat projektu nie powieli rozwiązań, które już istnieją na rynku”(…).

Dyskusja:

Pan Paweł Wiejski, przedstawiciel Młodzieżowego Strajku Klimatycznego:

- zwrócił uwagę, że kryterium nr 2 „Poziom innowacyjności technologii planowanej do wdrożenia w ramach projektu” i podkryterium B w kryterium nr 3 “Poziom innowacyjności produktu/ procesu/ usługi” są sformułowane w podobny sposób i zarekomendował, aby unikać podobnego nazywania dwóch kryteriów;
- odniósł się do kryterium nr 8 “Projekt spełnia zasadę zrównoważonego rozwoju” i wskazał, że w “Kredycie technologicznym” opis tego kryterium jest lepiej sformułowany niż w innych przyjętych do tej pory kryteriach dla działań FENG. W opisie kryterium dobrze ujęto zasadę DNSH i zaproponował powielenie zdania “(...) Projekt nie może mieć negatywnego wpływu na środowisko. Jeżeli podczas oceny zostanie stwierdzony negatywny wpływ projektu na realizację zasady zrównoważonego rozwoju, to w kryterium przyznawane jest 0 pkt niezależnie od występowania innych pozytywnie ocenionych efektów środowiskowych(...)” w opisach dla tego kryterium w innych działaniach FENG, co byłoby bardziej zrozumiałe dla beneficjentów.

Pani dr Ewa Rumińska-Zimny, przedstawicielka Stowarzyszenia Kongres Kobiet:

- zwróciła uwagę, że zasady opisane w kryterium nr 7 “Projekt jest zgodny z zasadą równości szans w Unii Europejskiej” są bardzo ogólne. Kryterium nr 8 “Projekt spełnia zasadę zrównoważonego rozwoju” zawiera konkretne zapisy, zaś w kryterium dotyczącym zasady równości praktycznie ich nie ma. Podała przykład, że jeżeli kredyt technologiczny dotyczyłby technologii, która doprowadzi w danym przedsiębiorstwie do redukcji zatrudnienia większej liczby kobiet niż mężczyzn, to projekt nie spełniałby realizacji zasad równości,

o czym nie ma mowy w opisie kryterium. Problem ogólności sformułowań powtarza się w poszczególnych działaniach;

- zapytała o limity i wymogi co do wielkości kredytu technologicznego w kontekście sektora mikroprzedsiębiorstw, w którym wiele przedsiębiorstw jest prowadzonych przez kobiety.

Pan dr inż. Krystian Szczepański, przedstawiciel Instytutu Ochrony Środowiska - Państwowego Instytutu Badawczego poprosił o dodatkowe wyjaśnienie autopoprawki dotyczącej powoływania się na rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2021/1060 w kryterium nr 8 "Projekt spełnia zasadę zrównoważonego rozwoju". Jeżeli chodzi o rozporządzenie, które kwalifikuje inwestycje jako zrównoważone, to wskazał, że jest to skomplikowane rozporządzenie o taksonomii i taki zapis w kryteriach może stanowić barierę do spełnienia tego kryterium. Zwrócił uwagę, że trudno jest mówić o czymś, co nigdy nie ma negatywnego skutku na środowisko, ponieważ jakieś negatywne skutki na ogół występują, natomiast są określone czynności, które to oddziaływanie zmniejszają. Ekspertcy mogą mieć problem z jego oceną.

Pan Adam Niedziółka, przedstawiciel Pracodawców RP:

- przychylił się do skonkretyzowania zasady równości szans. Wskazał na przykładową firmę rehabilitacyjną, gdzie pracuje 90% kobiet, w której zakupiono innowacyjnego robota, co spowoduje zwolnienie 50% tych kobiet. Ten projekt nie dostanie dofinansowania, bo będzie miał negatywny skutek na zasadę równości szans. Zalecił ostrożne podchodzenie do kwestii równościowych;
- w temacie ochrony środowiska wskazał, że lepszy byłby zapis w kryterium, iż ogólny bilans wdrożenia technologii innowacyjnej ma być pozytywny dla środowiska. Oparcie tej kwestii dodatkowo o porozumienie paryskie będzie wystarczające, ponieważ jeżeli wprowadzony zostanie wymóg, że dany projekt ma nie mieć żadnego negatywnego skutku na środowisko, to raczej nie ma takich rozwiązań.

Pan Lech Świątły, przedstawiciel Pracodawców RP:

- odniósł się do kryterium nr 11 „Przedmiotem projektu jest rozwiązanie wpisujące się w Krajowe Inteligentne Specjalizacje i/lub dotyczące branż wysokich lub średnio-wysokich technologii lub zaawansowanych technologicznie wiedzochłonnych usług, zgodnie z klasyfikacją Eurostat” i wskazał, że w poprzedniej perspektywie nie było to kryterium obligatoryjne. Zapytał, z jakich przepisów wynika, że projekt musi się wpisywać w KISy oraz wskazał na skomplikowane zasady oceny kryterium. Przyznawany jest 1 pkt, jeżeli projekt nie wpisuje się w KISy, a technologia dotyczy branż wysokich lub średnio-wysokich technologii, czyli projekt dostanie punkt, a i tak odpadnie, więc ten jeden punkt jest niepotrzebny;

- w odniesieniu do kryterium merytorycznego nr 1 „Zgodność technologii planowanej do wdrożenia w projekcie oraz zgodność przedmiotu projektu z wymogami Działania” podkryterium B “Czy planowana technologia może być uznana za technologię nową” lit. b) “została opracowana przez wnioskodawcę albo została nabyta lub będzie nabyta w ramach projektu”, zapytał, w jaki sposób ma być ocenianie przyszłe nabycie technologii przez wnioskodawcę oraz, czy nabycie w ramach projektu będzie kosztem kwalifikowanym.

Pan Krystian Szczepański zawnioskował, aby w kryterium nie wpisywać zalecenia stosowania rozporządzenia o taksonomii. Rozporządzenie dotyczy banków, instytucji, ubezpieczeniowych i dużych firm giełdowych. Natomiast będzie to blokada dla MŚP.

Pani Marzena Chmielewska, przedstawicielka Konfederacji Lewiatan:

- poprosiła o wyjaśnienie, do czego będzie zobowiązany przedsiębiorca, jeśli chodzi o rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060 i zasadę zrównoważonego rozwoju;
- w kwestii zasady równości szans wskazała, że opis kryterium nr 7 “Projekt jest zgodny z zasadą równości szans w Unii Europejskiej” jest w jej opinii wystarczający. Zaproponowała, aby przyznawać przykładowo 2 pkt. w przypadku projektu, który ma pozytywny wpływ na realizację tej zasady i 1 pkt w przypadku projektu, który ma neutralny wpływ, jako zachętę dla przedsiębiorcy do zastanowienia się nad tą kwestią;
- wskazała, że w instrukcji wypełniania wniosku dobrze będzie podać przykłady konkretnych rozwiązań wdrażanych lub z powodzeniem stosowanych przez firmy.

Pan Adrian Pieńkowski, przedstawiciel Związku Banków Polskich zwrócił uwagę, że wpisanie do kryterium nr 8 „Projekt spełnia zasadę zrównoważonego rozwoju” wprost zapisów rozporządzenia o taksonomii zablokuje finansowanie dla MŚP, bo one nie są zmuszone do stosowania zasad ESG (ang. environmental, social governance).

Pan Paweł Wiejski zaznaczył, że rozmowa dotyczy projektów, które mają na celu innowacje, czyli zmianę procesu produkcyjnego. Mowa tutaj o procesie produkcyjnym, który i tak by się w jakiś sposób odbywał i o tym, w jaki sposób innowacja może na niego wpłynąć. Nie oznacza to, że cokolwiek, co będzie wytwarzało jakiegokolwiek emisje będzie wyłączone z finansowania. Chodzi o to, żeby sprawdzić, czy innowacja ma pozytywny, albo chociaż neutralny wpływ na np. emisję produkcji odpadów. Kryterium nie wymaga od beneficjentów pełnego raportowania ESG. Utrzymanie tego kryterium jako obligatoryjnego nie zablokuje MŚP.

Pani dr Ewa Rumińska-Zimny:

- zaproponowała, aby projekt mający wyraźne zapisy, że technologia przyczyni się do zwiększenia równości, dostał dodatkowy punkt;
- w kontekście mikroprzedsiębiorstw, szczególnie usługowych prowadzonych przez kobiety (np. zakłady fryzjerskie, kosmetyczne) zapytała, czy kredyt technologiczny można przeznaczyć na dofinansowanie jakiegoś nowego urządzenia, np. w zakładzie fryzjerskim.

Pan dr Wojciech Szymalski, przedstawiciel Związku Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć:

- przypomniał, że rozporządzenie 2021/1060, którego dotyczy autopoprawka, nosi nazwę: „Rozporządzenie ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej”. Wyznacza ono ramy stosowania zasad horyzontalnych i należy je stosować przy ocenie projektów;
- zgłosił uwagę porządkową i zaproponował ułożenie kryteriów w kolejności od obowiązkowych do nieobowiązkowych.

Pan Rafał Dymek, przedstawiciel Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych zaapelował, aby spróbować znaleźć kompromis, bo zasady zrównoważonego rozwoju i równości szans muszą być zachowane, ale nie należy opisywać kryterium w taki sposób, że stanie się ono niemożliwe do zrealizowania.

Pan Szymon Żółciński, przedstawiciel Business Centre Club:

- wskazał, aby w kwestii kryterium zrównoważonego rozwoju nie przesadzić z wymogami. Jeżeli nałożone zostaną zbyt ściśle rygory, to może się okazać, że nie będzie komu tych kryteriów spełniać. Zwrócił uwagę na fakt, że każdy przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą w Polsce, musi przestrzegać przepisów prawa polskiego i europejskiego, w tym w zakresie dopuszczalnych emisji oraz spełniania norm standardów środowiskowych. Realizacja wielu inwestycji wymaga uzyskania decyzji środowiskowej, pozwolenia na budowę itd., gdzie negatywny wpływ na środowisko jest badany. Zaapelował, aby nie przesadzić z ilością rzeczy weryfikowanych we wniosku o dofinansowanie, bo ocena będzie trwała o wiele dłużej niż 90 dni;
- nawiązał do kwestii równości szans kobiet i mężczyzn i wskazał, że doświadczenie pokazuje, iż większość projektów, czy to w „Kredycie technologicznym”, czy w „Badaniach na rynek” POIR, dotyczyło raczej rozbudowy istniejących zakładów poprzez zwiększenie mocy produkcyjnych i rzadko dochodziło do redukcji zatrudnienia.

Pan prof. dr hab. inż. Marian Szczerek, przedstawiciel Rady Głównej Instytutów Badawczych odniósł się do propozycji autopoprawki w kryterium nr 2 “Poziom innowacyjności technologii planowanej do wdrożenia w ramach projektu” i zawniósł o wykreślenie zdania „ (...) Bierze też pod uwagę czy technologia była już wcześniej stosowana w innych przedsiębiorstwach (...)”, ponieważ istnieją technologie zarówno przełomowe, jak i przyrostowe.

Pani Joanna Okońska-Kubica, przedstawicielka Krajowej Izby Gospodarczej:

- w nawiązaniu do tematu zrównoważonego rozwoju, poprosiła o wyjaśnienie, czy zapis dotyczący rozporządzenia w zakresie DNSH i kwestii związanych z porozumieniem paryskim, nie jest odniesieniem do rozporządzenia w sprawie taksonomii (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088);
- zapytała, czy istnieje możliwość dołączenia nie tylko analizy śladu węglowego jako kosztów kwalifikowanych, ale również przygotowania strategii/ planu dekarbonizacji zgodnie z porozumieniem paryskim.

Pan Artur Kowalik, przedstawiciel Związku Województw RP odniósł się do kryterium nr 6 “Projekt dotyczy inwestycji początkowej zgodnie z rozporządzeniem Komisji Europejskiej” i wskazał, że wymienione w opisie kryterium inwestycje w rzeczowe aktywa trwałe lub wartości niematerialne i prawne związane ze zwiększeniem zdolności produkcyjnej istniejącego zakładu nie wpisują się w specyfikę „Kredytu technologicznego” i programu FENG. Poprosił o wyjaśnienie tej kwestii.

Pani Marzena Chmielewska:

- w odniesieniu do zasady zrównoważonego rozwoju wskazała, że przedsiębiorca po przeczytaniu danego kryterium musi wiedzieć, do czego jest zobowiązany. Poddała w wątpliwość uwzględnianie w opisie kryterium aktów prawnych, które, jak wyraziła przypuszczenie, mało kto dobrze zna;
- nie zgodziła się z wypowiedzią przedstawiciela Polskiej Zielonej Sieci, że skoro jest rozporządzenie, które określa ramy dla systemu, to trzeba przepisy tego rozporządzenia stosować wprost na poziomie projektów. To system ma być stworzony w taki sposób, żeby zapewniał realizację pożądaných i kwalifikowanych w tym systemie projektów. Rolą członków KM jest sprawdzenie, czy kryteria są zrozumiałe dla tego, kto je będzie stosował. Kryteria nie będą zrozumiałe w takim brzmieniu, jeżeli będą dodawane kolejne akty prawne i kolejne pojęcia. Kryteria muszą być przede wszystkim zrozumiałe, jasne i czytelne dla końcowego odbiorcy;

- wskazała, że warto podać definicję zrównoważonego rozwoju, natomiast potrzebna jest klarowna odpowiedź, co to oznacza dla przedsiębiorcy i czy to zmienia brzmienie punktów a-g, które są podane w tym kryterium.

Pani Małgorzata Szczepańska w odniesieniu do pytań dotyczących równości szans wskazała, że jest to temat złożony i z tego względu IZ z otwartością podeszła do propozycji powołania Grupy roboczej do spraw zasad horyzontalnych. IZ liczy na to, że Grupa wypracuje konkretne pytania, wskazówki, w jaki sposób równość szans oceniać konkretniej niż tylko za pomocą ogólnych zapisów. Zaproponowała, że kwestie dotyczące zasady równości szans będą dopracowywane w ramach Grupy roboczej ds. zasad horyzontalnych.

W kwestii pytania o przedmiot inwestycji i wartość kredytu technologicznego, wyjaśniła, że instrument jest skierowany tylko do firm z sektora MŚP. Zakłada raczej inwestycje technologiczne i produkcyjne, a nie zakup nawet bardzo skomplikowanej suszarki do zakładu fryzjerskiego. Instrument nie ma ograniczenia kwotowego natomiast średnia wartość dofinansowania projektów to ok. 5 milionów zł.

W kwestii zasady zrównoważonego rozwoju poinformowała, że IZ starała się na etapie wypracowywania tego kryterium wskazać konkretne wymogi i wyjaśnić, co jest przez nie rozumiane. W „Ścieżce SMART” wymogi skonkretyzowano przy pomocy zasady 6R. W Kredycie są one skonkretyzowane poprzez pytania zawarte w opisie kryterium oraz przytoczenie treści art. 9 rozporządzenia ogólnego.

Pani Anna Świebocka, Zastępca Dyrektora Departamentu Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, przedstawicielka Instytucji Zarządzającej FENG wyjaśniła, że na prośbę KE przeprowadzono analizę DNSH na poziomie programu – grup działań. Analiza była wysyłana do członków i obserwatorów KM 31 stycznia 2023 r. Analiza wykazała, że na poziomie grup działań nie zidentyfikowano działań, które mogą naruszać zasadę DNSH. Jednocześnie KE w swojej nocie z 21 września 2021 r. Commission explanatory note APPLICATION OF THE “DO NO SIGNIFICANT HARM” PRINCIPLE UNDER COHESION POLICY (EGESIF_21-0025-00) wyraźnie wskazała, że nie oczekuje badania DNSH na poziomie pojedynczego projektu dlatego, że jest to zbyt duże obciążenie administracyjne dla beneficjentów, w tym dla beneficjentów z sektora MŚP. W odpowiedzi na tę analizę i na ustalenia z KE zaproponowano treść kryterium. To kryterium odnosi się do art. 9 ust. 4 rozporządzenia ogólnego, natomiast zostało ono skonkretyzowane w literach a-g. Wnioskodawca przygotowując projekt, musi odpowiedzieć na te konkretne pytania. Czyli na poziomie kryteriów wnioskodawca będzie wskazywał co najmniej dwa z wymienionych w lit. a-g efektów środowiskowych, które zamierza osiągnąć w projekcie. To jest pierwszy etap. Drugi etap to umowa o dofinansowanie, gdzie beneficjent jest proszony, by projekt był zgodny z obowiązującymi przepisami prawa. Jeżeli będzie realizował inwestycję, która będzie wymagała decyzji środowiskowej, to będzie musiał taką decyzję otrzymać i dostarczyć do IP. Trzeci etap to formularz środowiskowy, nad którym trwają prace. Formularz był stosowany w POIR w projektach inwestycyjnych. Będzie to analiza zgodności projektu/ inwestycji

z przepisami środowiskowymi. Od pozytywnej oceny takiego formularza będzie zależała wypłata dofinansowania. Taki formularz funkcjonuje w działaniu 3.2.1 POIR. To, co jest deklarowane na etapie spełniania kryterium, to jest oświadczenie przedsiębiorcy. W systemie wdrażania FENG zaszyto także aspekty kontrolne, czyli sprawdzenie na etapie realizacji projektu, jak wymogi środowiskowe są faktycznie przez beneficjenta realizowane. To jest cały cykl badania zgodności przedsięwzięcia z wymogami środowiskowymi.

IZ przygotuje dla przedsiębiorców podręcznik o tym, jak trzeba wdrażać aspekty środowiskowe. **Pani Anna Świebocka** wyraziła nadzieję, że Grupa do spraw horyzontalnych będzie gremium, w którym będzie można dyskutować treść podręcznika i wymogi, które będą nakładane na beneficjentów.

Pani Katarzyna Szumielewicz podkreśliła, że zasady horyzontalne są ważne dla KE i nie ma możliwości odstąpienia od nich. Nowa perspektywa i nowe przepisy, które obowiązują przy wdrażaniu funduszy UE, mają na celu również zmianę funkcjonowania przedsiębiorców, tak, aby to funkcjonowanie sprzyjało transformacji cyfrowej i zielonej. Zielony Ład jest naczelnym programem rozwoju gospodarczego na przyszłe lata, który definiuje priorytety i wszystkie programy muszą się w niego wpisywać. Jednym z przejawów realizacji założeń Zielonego Ładu jest podkreślenie zasady zrównoważonego rozwoju. Kryterium, które zostało zaproponowane jest jasne i przejrzyste. Przypomniała, że fundusze europejskie i zasady wdrażania funduszy są dla wszystkich programów absolutnie obowiązkowe. KE nie widzi możliwości złagodzenia tych zapisów odnośnie do zasady zrównoważonego rozwoju.

Pani Małgorzata Szczepańska dodała, że formalnie KISy nie są obowiązkowe dla celu szczegółowego 1.3. Natomiast BGK wystąpił z propozycją, żeby wszystkie składane projekty wpisywały się w KISy. Jest to podyktowane doświadczeniem polegającym na tym, że KISy były preferowane w poprzedniej perspektywie. Z drugiej strony nie było projektów, które by się nie wpisywały w KISy. Nie jest to nadmierne ograniczenie. Równie istotne jest to, że należy sprzyjać koncentracji środków w Kredycie technologicznym na KISach.

Pan Krzysztof Hoffman:

- w odniesieniu do kryterium nr 2 „Poziom innowacyjności technologii planowanej do wdrożenia w ramach projektu” i podkryterium B w kryterium nr 3 “Poziom innowacyjności produktu/ procesu/ usługi” oraz uwagi, że opis tych kryteriów jest zbliżony i dotyczy tego samego zakresu wyjaśnił, że kryterium nr 2 dotyczy nowej technologii, zaś kryterium 3 nowego bądź znacząco ulepszanego produktu bądź usługi. Jest tu mowa o dwóch różnych kwestiach, zatem jest uzasadnione, aby te kryteria były osobne i ich ocena również była osobna;
- wyjaśnił, że w Kredycie technologicznym nie ma zarówno górnego, jak i dolnego limitu kwoty dofinansowania. Przywołał statystykę projektów, które były dofinansowane w ramach POIR i poinformował, że najmniejsza inwestycja

wynosiła 201 tys. zł. Niewielkich kwotowo projektów jest dużo. Z drugiej strony są jednostkowe przypadki projektów wynoszących nawet 60 mln zł. W kwestii dofinansowania zakupu np. nowego urządzenia w zakładzie fryzjerskim przypomniał, że ideą „Kredytu technologicznego” jest wspieranie wdrażania nowych technologii i wprowadzenia nowych produktów, a nie dofinansowanie zakupu nowoczesnych urządzeń. W ramach kredytu BGK chce skupić się na wdrożeniach nowych technologii i wprowadzeniu na rynek nowych produktów, w związku z tym sam zakup urządzenia bez transferu myśli technologicznej nie może być kwalifikowany;

- w odniesieniu do kryterium nr 11 „Przedmiotem projektu jest rozwiązanie wpisujące się w Krajowe Inteligentne Specjalizacje i/lub dotyczące branż wysokich lub średnio-wysokich technologii lub zaawansowanych technologicznie wiedzochłonnych usług, zgodnie z klasyfikacją Eurostat” wyjaśnił, że BGK chce się skupić na projektach, które wpisują się w KISy. Wśród zatwierdzonych projektów w Kredycie na innowacje technologiczne POIR nie było takiego projektu, który nie wpisywałby się w KIS, w związku z tym, nie stanowi to nadmiernego obciążenia dla wnioskodawców;
- odniósł się do uwagi, że w kryterium nr 11 oceniany jest zarówno KIS, jak i wysokie technologie i ocena wysokiej technologii nie będzie potrzebna, jeżeli KIS nie będzie spełniony. Zwrócił uwagę na logikę przyznawania wsparcia. Ocenione muszą zostać wszystkie kryteria i w przypadku, jeżeli wnioskodawca nie zgadza się z oceną ma możliwość wniesienia protestu. Protest wnoszony jest tylko i wyłącznie do tych kryteriów, które nie zostały uznane. Zatem, jeżeli odstąpiono by od oceny danego kryterium, tylko dlatego, że któreś kryterium jest niespełnione, to byłoby to nadmierne obciążenie wnioskodawcy, który musiałby odwoływać się od wszystkich kryteriów. BGK chce, żeby ocena była jak najbardziej rzetelna i dawała jak najpełniejszą odpowiedź, dlatego dane kryterium jest spełnione, bądź nie, i dlatego projekt może, bądź nie, uzyskać dofinansowanie;
- w odniesieniu do pytania, czy technologia może być nowa i czy może być nabywana, potwierdził, że technologia może być nabywana i może stanowić koszt kwalifikowany projektu;
- w kwestii instrukcji do wniosku oraz zasady równości szans wskazał, że kryteria są pewną ramą i w instrukcji zawarte zostaną dodatkowe elementy, które będą informowały przedsiębiorców, w jaki sposób mogą i powinni projekt przygotować;
- w odniesieniu do uwagi dotyczącej logiki ułożenia kryteriów, wyjaśnił, że zgrupowano kryteria względem tematyki. Zaczęto od kryteriów dotyczących technologii (nr 1 obligatoryjne), następnie umieszczono kryterium nr 2 ściśle z nim związane, chociaż fakultatywne rankingujące. W pierwszym kryterium badane jest, czy występuje nowa technologia, w drugim, czy jest ona innowacyjna. Gdyby kryterium nr 2 przeniesiono na koniec, to z punktu widzenia

przedsiębiorców mogłoby ono stracić na ważności. Zatem takie ułożenie kryteriów z punktu widzenia przedsiębiorcy jest bardziej przejrzyste;

- w kwestii kryterium nr 6 „Projekt dotyczy inwestycji początkowej zgodnie z rozporządzeniem Komisji Europejskiej” wskazał, że forma inwestycji początkowej wskazana w kryterium jak najbardziej wpisuje się w specyfikę „Kredytu technologicznego” i programu FENG. Inwestycja w nowe technologie i nowe produkty może sprowadzać się do zmiany procesu produkcyjnego, do wdrożenia nowej technologii, wprowadzenia na rynek nowych produktów. Zatem ten wymóg jest adekwatny.

Pani Małgorzata Szczepańska odniosła się do pytania dotyczącego sfinansowania planu oraz strategii dekarbonizacji i wskazała, że są to kategorie wydatku doradczego. Z tego względu byłaby pewna trudność w sfinansowaniu całej strategii dekarbonizacji. IZ w programie FENG planuje jednak działania, które mają wspierać obszar uświadamiania przedsiębiorców w zakresie transformacji energetycznej i zielonej, zatem ten obszar może zostać ujęty, ale w innym instrumencie.

Pan Marcin Łata, przedstawiciel Ministerstwa Rozwoju i Technologii odniósł się do kryterium nr 11 i wyraził wątpliwość, czy obecne brzmienie kryterium ma sens. Z jednej strony jest pytanie o KIS, a z drugiej o wysokie technologie. Wyraził zaniepokojenie drugą częścią wymogu, gdyż oznacza on, że w ramach KISów tworzone są podgrupy i podkategorie. Czasami KISy wcale nie dotyczą wysokich technologii i zapytał o genezę tego pomysłu. W odniesieniu do konstrukcji kryterium poddał w wątpliwość, czy ma sens przyznawanie 1 pkt skoro i tak projekt nie przechodzi dalej.

Pan Krzysztof Hoffman wyjaśnił, że podkryterium dotyczące wysokich technologii ma znaczenie z uwagi na to, że BGK chciałby wspierać bardziej te firmy, które realizują projekty w branży wysokich lub średnio-wysokich technologii. Jest to dodatkowa premia dla tych przedsiębiorców, którzy zajmują się czymś bardziej zaawansowanym technologicznie. W ramach kryterium kwestia wpisywania się w KIS oraz czy projekt dotyczy wysokich lub średnio-wysokich technologii oceniane są rozłącznie. Należy zauważyć, że projekt w tym kryterium musi uzyskać 2 punkty a jest to możliwe jedynie, gdy projekt wpisuje się w KIS. Przy czym projekt nie musi dotyczyć wysokich lub średnio-wysokich technologii (jest to preferencja). Brak oceny podkryterium B dotyczącego wysokich technologii w przypadku braku KIS spowodowałby, że wnioskodawca uznałby, że nie wpisuje się w wysokie technologie i w związku z tym wymagałoby to od niego ewentualnie złożenia protestu, gdyby nie zgadzał się z oceną. BGK chce uniknąć sytuacji, w której ocena jednego kryterium będzie uzależniona od drugiego.

Pani Małgorzata Szczepańska zaproponowała głosowanie nad przyjęciem kryteriów ze wskazanymi autopoprawkami. Nie wyrażono sprzeciwu.

Głosowanie:

Wyniki głosowania dot. **Uchwały nr 10** w sprawie przyjęcia kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach programu FENG dla działania „Kredyt technologiczny” w ramach 2. Priorytetu FENG „Środowisko sprzyjające innowacjom”: **45 głosów za, 1 przeciw, 5 głosów wstrzymujących się.**

3. Kryteria wyboru projektów dla instrumentów finansowych realizowanych w ramach FENG

Prezentację kryteriów wyboru projektów przedstawił Pan Daniel Szczechowski, Naczelnik Wydziału Instrumentów Finansowych, w Departamencie Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, przedstawiciel Instytucji Zarządzającej FENG.

Pani Małgorzata Szczepańska zaproponowała głosowanie nad kryteriami z uwzględnieniem autopoprawki, dotyczącej kryterium nr 10 i uzupełnienie go o fragment: “(...) Cele Funduszy są realizowane zgodnie z celem wspierania zrównoważonego rozwoju, określonym w art. 11 TFUE, oraz z uwzględnieniem celów ONZ dotyczących zrównoważonego rozwoju, a także porozumienia paryskiego i zasady „nie czyń poważnych szkód”(…).

Dyskusja:

Pan prof. dr hab. inż. Marian Szczerek poprosił o więcej informacji dotyczącej wyboru beneficjentów w drodze bezpośredniego powierzenia na podstawie art. 59 ust. 3 pkt c rozporządzenia ogólnego UE 2020/1060.

Pan Paweł Wiejski zaproponował, aby kryteria dotyczące zrównoważonego rozwoju miały takie samo brzmienie jak w Kredycie technologicznym. Zasada 6R jest skomplikowana, podczas gdy w kryteriach w Kredycie technologicznym są one zapisane w przystępny sposób.

Pani dr Ewa Rumińska-Zimny wskazała, że opisy kryteriów dotyczące zasady zrównoważonego rozwoju i równości powinny być spójne. Zaproponowała, że jeśli KM dojdzie do zgody w kwestii treści kryterium zrównoważonego rozwoju, to żeby ten opis powtarzał się w innych działaniach.

Pani Katarzyna Koszykowska, przedstawicielka Polskiego Towarzystwa Elektrociepłowni Zawodowych zapytała o rolę BGK w strukturze instytucjonalnej wdrażania instrumentów finansowych.

Pani Małgorzata Szczepańska poinformowała, że w przypadku zasady zrównoważonego rozwoju nie można przenieść brzmienia kryterium z „Kredytu technologicznego” do kryteriów dotyczących oceny instrumentów finansowych, ponieważ nie są w nich oceniane pojedyncze inwestycje przedsiębiorstw. W Kredycie technologicznym BGK ma zupełnie inną rolę niż w instrumentach finansowych. W „Kredycie technologicznym” BGK we współpracy z bankami komercyjnymi, udzielającymi kredytu, wybiera pojedyncze inwestycje przedsiębiorców, które spełnią wszystkie kryteria i udziela premii technologicznej. W przypadku instrumentów finansowych kryteria zostały sformułowane w sposób

ogólny, ponieważ IZ będzie oceniała BGK, ale jako podmiot wdrażający instrumenty finansowe. BGK będzie następnie wybierał pośredników finansowych (w przypadku rynku Venture capital), a w przypadku instrumentów gwarancyjnych będzie współpracował z bankami i udzielał gwarancji portfelowych dla tych banków. To zupełnie inne instrumenty. W instrumentach finansowych IZ ocenia projekt złożony przez BGK jako instytucję wdrażającą instrumenty finansowe. Wskazanie BGK jako podmiotu wdrażającego instrumenty finansowe oparte jest na art. 59 rozporządzenia ogólnego. BGK jako krajowy bank spełnia te przesłanki. Po przyjęciu kryteriów IZ będzie oceniać merytorycznie strategię inwestycyjną BGK, a później BGK będzie wybierał albo pośredników finansowych, czyli fundusze Venture capital w instrumentach kapitałowych, albo będzie podpisywał lub kontynuował współpracę z bankami komercyjnymi, z którymi już ma podpisaną umowę o współpracę. Instrumenty gwarancyjne to nie są gwarancje indywidualne, tylko gwarancje portfelowe. Na kolejnych KM będzie prezentowana przygotowana przez IZ analiza ex ante, jak i wyniki przygotowanych przez BGK założeń strategii inwestycyjnych czyli identyfikacja przedsięwzięć jakie będą kierowane inwestycje. Struktura instytucjonalna wynika z przepisów rozporządzenia ogólnego 2021/1060, które kreuje całą strukturę wdrażania instrumentów finansowych w ramach polityki spójności.

Pan Daniel Szczechowski uzupełnił, że w przypadku „Kredytu technologicznego” beneficjentem będzie przedsiębiorca, który złoży wniosek do BGK. Ten wniosek będzie oceniony na podstawie przyjętych przed chwilą przez Komitet kryteriów. Natomiast w przypadku instrumentów finansowych beneficjentem jest BGK, który zostanie oceniony przez IZ. Przedsiębiorcy są tzw. ostatecznymi odbiorcami, więc w przypadku instrumentów finansowych jest nie tylko inna struktura wdrażania, ale też nomenklatura językowa.

Pan Paweł Wiejski zapytał, z czego wynika, że brzmienie opisu kryterium w instrumentach finansowych dotyczące zrównoważonego rozwoju, jest takie samo jak we wszystkich innych działaniach, za wyjątkiem „Kredytu technologicznego”.

Pani Małgorzata Szczepańska wyjaśniła, że przyjęte na styczniowym posiedzeniu KM kryteria dotyczą zasad 6R, które zostały wypracowane przez pół roku dyskusji na grupie roboczej z udziałem przedsiębiorców oraz instytucji zaangażowanych w realizację tych projektów. W „Ścieżce SMART” przyjęto właśnie taką koncepcję zdefiniowania zrównoważonego rozwoju. W przypadku BGK w „Kredycie technologicznym” są głównie przedsięwzięcia inwestycyjne oraz produkcyjne, natomiast w „Ścieżce SMART” projekty będą ukierunkowane na działalność badawczo-rozwojową. W przypadku dużych firm obowiązkowym elementem będzie realizacja projektu badawczo-rozwojowego. Inaczej ocenia się projekty badawczo-rozwojowe, a inaczej projekty produkcyjne.

Pan Aron Kerpel-Fronius poinformował, że Dział instrumentów finansowych w DG REGIO docenia wkład FENG we wdrażanie instrumentów finansowych. Zakres instrumentów finansowych, które mają zostać wdrożone w różnych produktach, od

instrumentów kapitałowych po instrumenty gwarancyjne oraz połączenie dotacji i pożyczek w ramach pojedynczej operacji na instrumencie finansowym z wykorzystaniem elastyczności zawartej w rozporządzeniu ogólnym, jest ambitny. Wskazał, że przedstawione kryteria wyboru są dobrą praktyką i wyraził zadowolenie z merytorycznych dyskusji technicznych.

Głosowanie:

Wyniki głosowania dot. **Uchwały nr 11** w sprawie przyjęcia kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach programu FENG dla instrumentów finansowych w ramach 2. priorytetu “Środowisko sprzyjające innowacjom” i 3. priorytetu “Zazielenienie przedsiębiorstw”: **48 głosów za, 0 przeciw, 1 głos wstrzymujący się.**

4. Kryteria wyboru projektów dla projektów niekonkurencyjnych realizowanych w ramach FENG

Pani Małgorzata Szczepańska poinformowała, że w ramach FENG będzie realizowanych 12 projektów niekonkurencyjnych. Część z nich to kontynuacja dotychczasowych projektów z POIR. Wśród projektów niekonkurencyjnych są tak ambitne przedsięwzięcia jak przedkomercyjne zamówienia publiczne. Część projektów stanowi tzw. obszary strategicznej interwencji. Zgodnie z uzgodnieniami z KE, IZ będzie przekazywać informacje o planowanym podpisaniu umowy na realizację projektu strategicznego. Projekty mające znaczenie strategiczne znajdują się liście projektów strategicznych stanowiących załącznik do FENG.

Prezentację kryteriów wyboru projektów przedstawiła Pani Marta Mioduszevska, Zastępca Dyrektora Departamentu Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, przedstawicielka Instytucji Zarządzającej FENG.

Dyskusja:

Pani Bożena Lublińska-Kasprzak, przedstawicielka Business Centre Club:

- wskazała, że z harmonogramu naborów wynika, że projekty niekonkurencyjne zostaną wybrane dopiero w grudniu 2023 r., czyli działania, które są w tych projektach przewidziane, będą realizowane dopiero od 2024 r. i w latach kolejnych. Zapytała, skąd taki długi czas oczekiwania;
- zarekomendowała, aby członkowie KM mogli zapoznać się ze szczegółami tych projektów. Wskazała, że projekty mają bardzo duże budżety, przewidziano w nich ważne i ciekawe instrumenty, więc członkowie KM mogą być zainteresowani co w nich będzie przewidziane dla przedsiębiorców i w jakich terminach potencjalnie przedsiębiorcy będą mogli z tych projektów korzystać.

Pani dr Ewa Rumińska-Zimny:

- poparła wniosek o możliwość zapoznania się przez KM z projektami niekonkurencyjnymi. Niektóre z nich są istotne dla równości kobiet i mężczyzn, np. wsparcie transformacji cyfrowej polskich MŚP. Kluczowe jest, żeby zwrócić

uwagę na kobiece przedsiębiorstwa, które wymagają tego wsparcia, bo na ogół mają one dużo niższy poziom technologicznych nowości i cyfryzacji, co potwierdzają wyniki różnych badań;

- zwróciła uwagę, że informacja dotycząca spełnienia przez projekt horyzontalnych zasad równości szans i niedyskryminacji została tylko ogólnie zaznaczona w prezentacji i zapytała, czy będzie ona przy kolejnych projektach doprecyzowana, czy tylko będzie ogólnie zaznaczona we wszystkich 12 projektach;
- zgłosiła uwagę dotyczącą ilustracji równości szans. W prezentacji na jednym ze slajdów przedstawiono dwie osoby z niepełnosprawnościami: kobietę z laską i osobę na wózku. W jej opinii nie jest to ilustracja równości szans. Na innym slajdzie opisano projekt odpowiadający na zidentyfikowane potrzeby lub problemy grupy docelowej, ale na rysunku są tylko panowie i przydałyby się wizualne zaznaczenia, że to dotyczy również kobiet, jako komunikacyjny PR.

Pani Małgorzata Szczepańska podziękowała za zwrócenie uwagi i zadeklarowała większą czujność, jeśli chodzi o prezentację równości szans oraz równości kobiet i mężczyzn. W kwestii zasady równości szans, poinformowała, że jest ona opisana ogólnie i będzie dotyczyła wszystkich 12 projektów. Poinformowała, że IZ będzie zapoznawać KM ze szczegółami projektów niekonkurencyjnych. Instytucje, które będą je realizować zaprezentują szczegóły swoich projektów. Jakkolwiek większość z nich jest jeszcze wypracowywana. W trakcie dyskusji na KM będzie możliwość zapytania, jak projekty będą realizowane oraz, jak dana instytucja planuje realizować zasady równości szans i zasadę zrównoważonego rozwoju.

W harmonogramie naborów wskazany jest termin pomiędzy 27 lutego do końca grudnia 2023 roku, w którym instytucje realizujące projekty niekonkurencyjne, mogą złożyć wnioski. To, w jakich terminach zostaną złożone wnioski przez poszczególne instytucje zależy od tego, jak szybko zostaną one przygotowane. Dużo zależy od tego, jak skutecznie poszczególne instytucje zmobilizują się do tego, żeby przedłożyć wnioski o dofinansowanie w systemie CST2021, czyli w systemie informatycznym. Większość z tych projektów zostanie uruchomiona w 2024 roku. IZ będzie o zakresie tych projektów informować w ramach organizowanych posiedzeń KM. Natomiast w schemacie dotacyjnym w 2023 r. IZ planuje uruchomić 60% alokacji FENG. Środki dla przedsiębiorców już od 7 lutego będą dostępne.

Głosowanie:

Wyniki głosowania dot. **Uchwały nr 12** w sprawie przyjęcia kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach programu FENG dla projektów niekonkurencyjnych w ramach 2. priorytetu "Środowisko sprzyjające innowacjom":
43 głosy za, 0 przeciw, 0 głosów wstrzymujących się.

5. Nowa koncepcja podejścia do ewaluacji programu FENG i powołanie grupy roboczej ds. ewaluacji

Prezentację nowej koncepcji podejścia do ewaluacji programu FENG przedstawiła Pani Anna Świebocka, Zastępca Dyrektora Departamentu Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, przedstawicielka Instytucji Zarządzającej FENG,

Dyskusja:

Pan Tomasz Kula, przedstawiciel Instytucji do spraw koordynacji strategicznej Umowy Partnerstwa, Krajowa Jednostka Ewaluacji, MFiPR doprecyzował, że ewaluacja śródkresowa w 2024 r. wynika z rozporządzenia ogólnego, natomiast ten przepis nie dotyczy Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Nie wyklucza to realizacji tej ewaluacji, natomiast nie jest ona obowiązkowa dla FENG.

Pani Małgorzata Szczepańska wskazała, że biorąc pod uwagę wielość nowych rozwiązań w programie, IZ zakłada przeprowadzenie ewaluacji śródkresowej.

Pan dr inż. Zygmunt Krasiński, przedstawiciel Polskiej Izby Gospodarczej Zaawansowanych Technologii zapytał, czy w procesie ewaluacji są planowane konsultacje społeczne.

Pani Małgorzata Szczepańska poinformowała, że tego typu konsultacje nie są planowane, ale członkowie KM mogą prowadzić konsultacje w ramach swoich działalności.

Pani dr Ewa Rumińska-Zimny zapytała, czy w ramach ewaluacji będzie oceniana realizacja zasad horyzontalnych, w tym zasad równościowych. Jeśli tak, to zaproponowała skoordynowanie pracy grup roboczych ds. zasad horyzontalnych oraz ewaluacji.

Pani Małgorzata Szczepańska wyjaśniła, że idea Learning Agenda polega na tym, że w pierwszej kolejności definiowane jest, jakie informacje są potrzebne, więc jeżeli na tym etapie zostanie wskazane, że taka informacja jest potrzebna, to ten temat zostanie włączony do planu ewaluacji. Grupa ds. zasad horyzontalnych ma wypracowywać bardziej szczegółowe zasady dotyczące kryteriów procesu wyboru dotyczących tych kwestii, ale oczywiście mogłaby wymieniać się informacjami z Grupą ds. ewaluacji i proponować obszary wymagające oceny.

Głosowania

Wyniki głosowania dot. **Uchwały nr 13** w sprawie powołania Grupy roboczej do spraw ewaluacji programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki: **39 głosów za, 0 przeciw, 0 głosów wstrzymujących się.**

6. Powołanie Grupy roboczej ds. zasad horyzontalnych

Brak dyskusji.

Wyniki głosowania dot. **Uchwały nr 14** w sprawie powołania Grupy roboczej do spraw zasad horyzontalnych: **36 głosów za, 2 przeciw, 1 głosów wstrzymujący się.**

7. Sprawy różne

Pani Małgorzata Szczepańska poinformowała o możliwości zgłaszania się do powołanych Grup roboczych ds. ewaluacji i zasad horyzontalnych do 10 lutego na adres poczty elektronicznej KM. Podziękowała za duże zainteresowanie udziałem w pracach grup roboczych, które już zostały powołane. Do Grupy roboczej do spraw wdrażania 1. Priorytetu FENG zgłosiły się 52 osoby z 32 organizacji. Do Grupy roboczej do spraw wdrażania 2. i 3. Priorytetu FENG zgłosiły się 53 osoby z 33 organizacji. Do Grupy roboczej do spraw włączenia partnerów w realizację programu FENG zgłosiło się 19 osób z 15 organizacji. Pierwsze posiedzenie Grupy roboczej do spraw włączenia partnerów odbędzie się 3 lutego.

Pan dr Wojciech Szymalski zgłosił postulat, aby w przypadku wprowadzania autopoprawek w kryteriach były one wyświetlone na slajdzie i odpowiednio zaznaczone.

Pani Małgorzata Szczepańska podziękowała za ten głos i wskazała, że IZ liczy na zasadę partnerstwa i zgłaszanie uwag najpóźniej na 2 dni przed KM. Zaapelowała o wzajemne poszanowanie zasady partnerstwa, aby IZ mogła odpowiednio przygotować poprawki i wyświetlić je na slajdach.

Pan Grzegorz Orawiec, przedstawiciel KE podziękował członkom i obserwatorom KM za obecność i aktywność. KE liczy na partnerstwo w pracach KM i dobrze, że w KM są przedstawiciele tak różnych środowisk i osoby z różnym doświadczeniem. Z zadowoleniem przyjmuje decyzje o powołaniu grup roboczych oraz prowadzonych pracach. IZ daje dobre przykłady rozwiązań dla KM innych programów. KE jest zainteresowana nowymi narzędziami, jak dotacje warunkowe w FENG, czy łączenie w jednej operacji dotacji i instrumentów finansowych. Zachęcił do utrzymania i rozwijania takiej dynamiki aktywności.

Pani Małgorzata Szczepańska podziękowała KE za współpracę oraz za otwarty, konstruktywny i merytoryczny dialog. Poinformowała, że kolejne posiedzenie KM zaplanowano na 29 marca 2023 r.

8. Wykaz skrótów

BGK – Bank Gospodarstwa Krajowego

DG REGIO – Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej w Komisji Europejskiej

DNSH – zasada „nie czyni poważnych szkód” (ang. do no significant harm)

FENG – Program Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027

IP – Instytucja Pośrednicząca
IZ – Instytucja Zarządzająca
KE – Komisja Europejska
KIS – Krajowa Inteligentna Specjalizacja
KM – Komitet Monitorujący
MFiPR – Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
MŚP – mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
POIR – Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020
UE – Unia Europejska

Protokół przygotowała: Alicja Wieczorek
Sekretariat Komitetu Monitorującego FENG

Zaakceptowała i zatwierdziła: Pani Małgorzata Szczepańska
Zastępczyni Przewodniczącego Komitetu Monitorującego FENG
Przedstawicielka Instytucji Zarządzającej w Komitecie Monitorującym FENG

9. Załącznik 1 - Lista osób biorących udział w posiedzeniu KM FENG 1 lutego 2023 r.

CZŁONKOWIE

1. Pani Małgorzata Szczepańska, Dyrektor Departamentu Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, MFiPR, Przedstawicielka Instytucji Zarządzającej FENG,
2. Pani Anna Świebocka, Zastępca Dyrektora Departamentu Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, MFiPR, Przedstawicielka Instytucji Zarządzającej FENG,
3. Pani Joanna Zembaczyńska-Świątek, Dyrektor Departamentu Koordynacji Wdrażania Programów, Przedstawicielka Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości,
4. Pan Tomasz Szelaąg, p.o. Dyrektora Działu Programowania i Wyboru Projektów, Przedstawiciel Narodowego Centrum Badań i Rozwoju,
5. Pan Michał Kopeć, Dyrektor Departamentu Programów Europejskich, Przedstawiciel Banku Gospodarstwa Krajowego,
6. Pan Krzysztof Hoffman, Dyrektor Biura Instytucji Pośredniczącej w Departamencie Programów Europejskich, Przedstawiciel Banku Gospodarstwa Krajowego,

7. Pani Joanna Kuszlik-Cichosz, Zastępca Dyrektora OPI PIB ds. administracji, Przedstawicielka Ośrodka Przetwarzania Informacji – Państwowego Instytutu Badawczego,
8. Pani Elżbieta Dębowska, Kierownik Działu Wdrażania Projektów Inwestycyjnych POIR, Przedstawicielka Ośrodka Przetwarzania Informacji – Państwowego Instytutu Badawczego,
9. Pan Michał Pietras, Dyrektor ds. Działalności Programowej, Przedstawiciel Fundacji na rzecz Nauki Polskiej,
10. Pani Renata Calak, Dyrektor Departamentu Strategii, MFiPR, Przedstawicielka Instytucji do spraw koordynacji strategicznej Umowy Partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce,
11. Pan Tomasz Kula, Wydział Ewaluacji (Krajowa Jednostka Ewaluacji), Departament Strategii, MFiPR, Przedstawiciel Instytucji do spraw koordynacji strategicznej Umowy Partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce,
12. Pani Kamila Szymusiak, Naczelnik Wydziału w Departamencie Koordynacji Wdrażania Funduszy UE, MFiPR, Przedstawicielka Instytucji do spraw koordynacji wdrożeniowej Umowy Partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027,
13. Pan Jan Tendaj, Główny Specjalista, Wydział Koordynacji Wsparcia Innowacyjności i Infrastruktury Społecznej w Regionach, Departament Programów Regionalnych, MFiPR, Przedstawiciel Instytucji do spraw koordynacji wdrożeniowej Umowy Partnerstwa w zakresie programów regionalnych,
14. Pani Aneta Sałata, Naczelnik Wydziału Innowacji i Przedsiębiorczości, Departament Programów Ponadregionalnych, MFiPR, Przedstawicielka Instytucji Zarządzającej Programem Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027,
15. Pani Marzena Rzępołuch, Główny specjalista w Wydziale Koordynacji Programowania, Departament Programów Infrastrukturalnych, MFiPR, Przedstawicielka Instytucji Zarządzającej Programem Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027,
16. Pani Dominika Tadla, Zastępca Dyrektora Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego, MFiPR, Przedstawicielka Instytucji Zarządzającej Programem Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027,
17. Pan Adam Rędziński, Główny Specjalista w Departamencie Instytucji Płatniczej w Ministerstwie Finansów, Przedstawiciel ministra właściwego do spraw finansów publicznych,

18. Pan Łukasz Jaworski, Naczelnik Wydziału Programowania i Ewaluacji w Departamencie Funduszy Europejskich, Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Przedstawiciel ministra właściwego do spraw środowiska,
19. Pani Ewelina Majuk-Puzyńska, Główny specjalista w Wydziale Polityki Naukowej i Innowacji Departamentu Innowacji i Rozwoju, Ministerstwo Edukacji i Nauki, Przedstawicielka ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki,
20. Pan Marcin Łata, Naczelnik Wydziału, Departament Innowacji i Polityki Przemysłowej, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Przedstawiciel ministra właściwego do spraw gospodarki,
21. Pani Natalia Latocha, Dyrektor Departamentu Innowacji, Cyfryzacji i Transferu Wiedzy, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Przedstawicielka ministra właściwego do spraw rozwoju wsi,
22. Pani Patrycja Zwolińska, Referendarz w Wydziale do spraw Równego Traktowania i Praw Człowieka, Przedstawicielka Pełnomocnika Rządu do spraw Równego Traktowania,
23. Pani Katarzyna Duszczyk, Główny specjalista w Wydziale ds. Rehabilitacji Społecznej i Współpracy z Samorządami Biura Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych, Przedstawicielka Pełnomocnika Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych,
24. Pani Elżbieta Kroszczyńska, Radca w Departamencie Architektury Informacyjnej Państwa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Przedstawicielka Pełnomocnika Rządu do spraw Cyberbezpieczeństwa,
25. Pan dr Piotr Kryjom, Ekspert Fundacji Platforma Przemysłu Przyszłości, Przedstawiciel Fundacji Platforma Przemysłu Przyszłości,
26. Pani Magdalena Okulowska, Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej S.A., Przedstawicielka Unii Metropolii Polskich,
27. Pan Adam Banaszak, Radny Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Członek Wspierający Unii Miasteczek Polskich, Przedstawiciel Unii Miasteczek Polskich,
28. Pan Leszek Świętański, Dyrektor Biura Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, Przedstawiciel Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej,
29. Pan Andrzej Pietrasik, Burmistrz Płońska, Przedstawiciel Związku Miast Polskich,
30. Pan Artur Kowalik, Dyrektor Departamentu Gospodarki, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Przedstawiciel Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej,

31. Pan dr inż. Krystian Szczepański, Dyrektor Instytutu Ochrony Środowiska – Państwowego Instytutu Badawczego, Przedstawiciel Instytutu Ochrony Środowiska - Państwowego Instytutu Badawczego,
32. Pan Andrzej Jaszczuk, Dyrektor Biur Rektora Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, Przedstawiciel Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich,
33. Pan prof. dr hab. Lech Dzieńis, Politechnika Białostocka, Przedstawiciel Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich,
34. Pan prof. dr hab. inż. Leszek Rafalski, Dyrektor Biura Rady Głównej Instytutów Badawczych, Przedstawiciel Rady Głównej Instytutów Badawczych,
35. Prof. dr hab. inż. Marian Szczerek, Wiceprzewodniczący Rady Głównej Instytutów Badawczych, Przedstawiciel Rady Głównej Instytutów Badawczych,
36. Pani prof. dr hab. Agnieszka Merkiś-Guranowska, Politechnika Poznańska, Członek Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Przedstawicielka Rady Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
37. Pan doc. dr hab. inż. Marek Kisilowski, Zastępca Przewodniczącego Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”, Przedstawiciel Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”,
38. Pani Anna Kieracińska, Pełnomocnik B+R ds. komercjalizacji prac rozwojowych, Przedstawicielka Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych
39. Pan Adam Niedziółka, Pełnomocnik Prezesa Zarządu ds. funduszy europejskich, Przedstawiciel Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej,
40. Pan Lech Świątły, Zastępca Dyrektora Pracodawcy Pomorza i Kujaw, Przedstawiciel Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej,
41. Pani Marzena Chmielewska, Zastępca Dyrektora Generalnego, Przedstawicielka Konfederacji „Lewiatan”,
42. Pan Zdzisław Siwiński, Wiceprezes Związku Rzemiosła Polskiego, Przedstawiciel Związku Rzemiosła Polskiego,
43. Pani Bożena Lublińska-Kasprzak, Ekspert BCC ds. innowacji i funduszy UE, minister ds. przedsiębiorczości i innowacji w Gospodarczym Gabinetcie Cieni BCC, Przedstawicielka pracodawców Business Centre Club,
44. Pan Szymon Żółciński, Ekspert BCC ds. funduszy strukturalnych i pomocy publicznej BCC, Przedstawiciel pracodawców Business Centre Club,
45. Pani Magdalena Zawadzka, Związek Przedsiębiorców i Pracodawców, Przedstawicielka Związku Przedsiębiorców i Pracodawców,

46. Pani Jolanta Okońska-Kubica, Przewodnicząca Komitetu ds. ESG KIG, Przedstawicielka Krajowej Izby Gospodarczej,
47. Pani Marcelina Chojnacka, Koordynator ds. Public Advocacy SoDA, Przedstawicielka Organizacji Pracodawców Usług IT – Software Development Association Poland,
48. Pan dr inż. Zygmunt Krasieński, Prezes Polskiej Izby Gospodarczej Zaawansowanych Technologii, Przedstawiciel Polskiej Izby Gospodarczej Zaawansowanych Technologii,
49. Pan dr hab. inż. Piotr Szykarczyk, Wiceprezes Polskiej Izby Gospodarczej Zaawansowanych Technologii, Przedstawiciel Polskiej Izby Gospodarczej Zaawansowanych Technologii,
50. Pan Jaromir Ćwikła, Dyrektor Prawny Polskiego Towarzystwa Gospodarczego, Przedstawiciel Polskiego Towarzystwa Gospodarczego,
51. Pan Krzysztof Maternicki, Członek Rady Koordynacyjnej Porozumienia Akademickich Centrów Transferu Technologii PACTT, Specjalista ds. transferu technologii, Centrum Zarządzania Innowacjami i Transferem Technologii Politechniki Warszawskiej, Przedstawiciel Porozumienia Akademickich Centrów Transferu Technologii,
52. Pan Adrian Pieńkowski, Koordynator ds. programów krajowych w Zespole ZBP ds. Programów Publicznych i Środowisk Gospodarczych, Przedstawiciel Związku Banków Polskich,
53. Pan Paweł Wiejski, Ekspert współpracujący z Fundacją Przyjaciół Młodzieżowego Strajku Klimatycznego, Przedstawiciel organizacji pozarządowej działającej na rzecz ochrony środowiska - Fundacja Przyjaciół Młodzieżowego Strajku Klimatycznego,
54. Pan Marian Mójta, Prezes Zarządu, Przedstawiciel organizacji pozarządowej działającej na rzecz osób z niepełnosprawnościami - Dolnośląskie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej,
55. Pani Maria Lewandowska-Mika, Przedstawicielka organizacji pozarządowej działającej na rzecz promowania włączenia społecznego - Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych,
56. Pani dr Ewa Rumińska-Zimny, Wiceprezes Zarządu SKK, Przedstawicielka organizacji pozarządowej działającej na rzecz promowania równości kobiet i mężczyzn - Stowarzyszenie Kongres Kobiet,
57. Pan Bartosz Dąbrowski, Przedstawiciel organizacji pozarządowej działającej na rzecz niedyskryminacji - New Europe Foundation,
58. Pan Przemysław Pietrzak, Analityk w Centrum Analiz Legislacyjnych, Przedstawiciel organizacji pozarządowej działającej na rzecz praw podstawowych - Fundacja Instytut Na Rzecz Kultury Prawnej Ordo Iuris,

59. Pan Rafał Dymek, Przedstawiciel federacji organizacji pozarządowych - Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych,
60. Pan dr Wojciech Szymalski, Członek grupy roboczej Polskiej Zielonej Sieci „Fundusze Europejskie dla Klimatu”, Prezes Fundacji Instytut na rzecz Ekorozwoju, Przedstawiciel federacji organizacji pozarządowych działających w obszarze ochrony środowiska - Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć.

OBSERWATORZY

1. Pani Katarzyna Szumielewicz, Przedstawicielka Komisji Europejskiej,
2. Pan Aron Kerpel-Fronius, Przedstawiciel Komisji Europejskiej,
3. Pan Grzegorz Orawiec, Przedstawiciel Komisji Europejskiej,
4. Pan Włodzimierz Koźlik, Główny Specjalista w Wydziale Zgodności Rozliczeń III, Departament Zgodności Rozliczeń Środków Europejskich w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej, Przedstawiciel ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie prowadzenia kontroli przez ministra działającego jako państwo członkowskie,
5. Pan Dominik Zalewski, Dyrektor Departamentu Audytu Środków Publicznych, Ministerstwo Finansów, Przedstawiciel Szefa Krajowej Administracji Skarbowej pełniący funkcję Instytucji Audytowej,
6. Pan Mariusz Lenkiewicz, Główny specjalista kontroli państwowej, Przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli,
7. Pan Andrzej Domański, Przedstawiciel Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.,
8. Pani Eliza Kruczkowska, Przedstawicielka Polskiego Funduszu Rozwoju S.A.,
9. Pani Anna Gołąbek, Ekspert, Departament Projektów, Przedstawicielka Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu S.A.,
10. Pani Agnieszka Horbaczewska-Juchniewicz, Specjalista ds. źródeł finansowania w Departamencie Finansów, Przedstawicielka Sieci Badawczej Łukasiewicz,
11. Pani Roksana Lena Ciesielczyk, Przedstawicielka Krajowej Izby Komunikacji Ethernetowej,
12. Pani Katarzyna Koszykowska, Główny Specjalista ds. Badań i Rozwoju, PGE Energia Ciepła S.A. Przedstawicielka Polskiego Towarzystwa Elektrociepłowni Zawodowych,
13. Pani Ewa Mikos, Przewodnicząca Komisji ds. cyfryzacji i Przemysłu 4.0 AHK Polska, Przedstawicielka Polsko-Niemieckiej Izby Przemysłowo-Handlowej,
14. Pan Przemysław Sulich, Wiceprzewodniczący Komisji ds. cyfryzacji i Przemysłu 4.0 AHK Polska, Przedstawiciel Polsko-Niemieckiej Izby Przemysłowo-Handlowej,

15. Pan Mikołaj Szyszkowski, Bank Gospodarstwa Krajowego,
16. Pan Piotr Natkański, Bank Gospodarstwa Krajowego,
17. Pani Sylwia Burcewicz, Bank Gospodarstwa Krajowego,
18. Pan Wojciech Kamiński, Bank Gospodarstwa Krajowego,
19. Pan Jarosław Flakowski, Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego,
20. Pani Anna Kulesza, Polska Agencja Inwestycji i Handlu S.A.,
21. Pani Marcelina Firkowska, Fundacja na rzecz Nauki Polskiej,
22. Pani Paulina Zadura, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości,
23. Pani Izabela Banaś, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości,
24. Pan Tomasz Modzolewski, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości,
25. Pani Agnieszka Fabisiak-Maszewska, Departament Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, Wydział Zarządzania, MFiPR,
26. Pani Kamila Błachowicz-Białek, Departament Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, Wydział Zarządzania, MFiPR,
27. Pani Katarzyna Tyczko, Departament Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, Wydział Zarządzania, MFiPR,
28. Pan Mariusz Rynkowski, Departament Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, Wydział Instrumentów Finansowych, MFiPR,
29. Pan Dominik Drużdż, Departament Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, Wydział Instrumentów Finansowych, MFiPR,
30. Pan Andrzej Swoszowski, Departament Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, Wydział Instrumentów Finansowych, MFiPR,
31. Pan Daniel Szczechowski, Naczelnik Wydziału Instrumentów Finansowych, Departament Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, MFiPR,
32. Pan Szymon Dziubicki, Konfederacja Inicjatyw Pozarządowych Rzeczypospolitej,
33. Pan Marcin Sowa, Naczelnik Wydziału Nadzoru, Departament Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, MFiPR,
34. Pani Aleksandra Siłuch, Departament Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, Wydział Nadzoru, MFiPR.